

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (осми състав)

28 октомври 2020 година *

„Преюдициално запитване — Държавни помощи — Регламент (ЕС) № 1407/2013 — Член 3 — Помощ de minimis — Член 6 — Контрол — Предприятия, които надхвърлят тавана de minimis поради кумулирането с получени по-рано помощи — Възможност да се избира между намаляването на предходна помощ или отказа от нея, за да се спази таванът de minimis“

По дело C-608/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Consiglio di Stato (Държавен съвет, Италия) с акт от 20 юни 2019 г., постъпил в Съда на 12 август 2019 г., в рамките на производство по дело

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli inaccini sul lavoro (INAIL)

срещу

Zennaro Giuseppe Legnami Sas di Zennaro Mauro & C.

СЪДЪТ (осми състав),

състоящ се от: N. Wahl (докладчик), председател на състава, F. Biltgen и L. S. Rossi, съдии,

генерален адвокат: M. Campos Sánchez-Bordona,

секретар: R. Schiano, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 25 юни 2020 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Zennaro Giuseppe Legnami Sas di Zennaro Mauro & C., от A. Santoro и A. Cevese, avvocati,
- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от G. M. De Socio и F. Severi, avvocati dello Stato,
- за гръцкото правителство, от K. Boskovits и V. Karra, в качеството на представители,
- за латвийското правителство, от V. Soņesa и K. Pommere, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от F. Tomat и G. Braga da Cruz, в качеството на представители,

* Език на производството: италиански.

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 3 и 6 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ L 352, 2013 г., стр. 1).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Национален институт за застраховане срещу злополуки на работното място, Италия) (наричан по-нататък „INAIL“) и Zennaro Giuseppe Legnami Sas di Zennaro Mauro & C. (наричано по-нататък „дружество Zennaro“) относно отказа на INAIL да изплати сума, предоставена на дружество Zennaro, по съображение че с тази сума би се надхвърлил предвиденият в член 3, параграф 2 от Регламент № 1407/2013 таван от 200 000 EUR за период от три бюджетни години (наричан по-нататък „таванът de minimis“).

Правна уредба

- 3 Съображения 3, 10, 21 и 22 от Регламент № 1407/2013 гласят:

„(3) Целесъобразно е да се запази таванът от 200 000 EUR като размер на помощта de minimis, която едно и също предприятие може да получи от една държава членка за всеки период от три години. Този таван е все още необходим, за да може да се гарантира, че всички мерки, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, могат да се разглеждат като неоказващи въздействие върху търговията между държавите членки и като ненарушаващи или незаплашващи конкуренцията.

[...]

(10) Референтният тригодишен период, приложим за целите на настоящия регламент, следва да се оценява текущо, така че при всяко ново предоставяне на помощ de minimis да се отчита общият размер на помощта de minimis, отпуснатата през съответната бюджетна година, както и през двете предшестващи бюджетни години.

[...]

(21) Задължение на Комисията е да осигури спазването на правилата за държавните помощи и в съответствие с принципа за сътрудничество, посочен в член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, държавите членки следва да улесняват изпълнението на тази задача, като създадат необходимите механизми, гарантиращи, че общият размер на помощта de minimis, отпуснатата на едно и също предприятие съгласно правилата за помощ de minimis, не надхвърля общия разрешен таван. За тази цел при предоставяне на помощ de minimis държавите членки следва да уведомяват съответното предприятие за размера на отпуснатата помощ de minimis и за нейния характер на помощ de minimis, като се позовават изрично на настоящия регламент. Следва да се изисква от държавите членки да осъществяват наблюдение по отношение на отпуснатата помощ, така че да гарантират, че съответните тавани не са превишени и че правилата за кумулиране са спазени. За да изпълни това задължение, преди да предостави такава помощ, съответната държава

членка следва да получи от предприятието декларация относно наличието на друга помощ de minimis, обхваната от настоящия регламент или от други регламенти за помощ de minimis, получена през съответната бюджетна година и през двете предходни бюджетни години. Като алтернатива за държавите членки следва да бъде възможно да създават централен регистър с пълна информация относно отпусканата помощ de minimis и да проверяват дали отпуснатата нова помощ не превишава съответния таван.

(22) Преди да отпусне каквато и да е нова помощ de minimis, всяка държава членка следва да се увери, че с нея няма да бъдат надхвърлени таванът на помощите de minimis в тази държава членка [...].

4 Член 3 („Помощ de minimis“) от този регламент предвижда:

„1. Приема се, че мерките за помощ не отговарят на всички критерии по член 107, параграф 1 от Договора и следователно са освободени от изискването за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако изпълняват условията, посочени в настоящия регламент.

2. Общият размер на помощта de minimis, предоставяна във всяка държава членка на едно и също предприятие, не надхвърля 200 000 EUR за период от три бюджетни години.

[...]

4. Помощта de minimis се смята за отпусната в момента, когато законовото право да получи помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия национален правен режим, независимо от датата на плащане на помощта de minimis на предприятието.

5. Таваните, посочени в параграф 2, се прилагат независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел [...]. Периодът от три бюджетни години се определя според бюджетните години, използвани от предприятието в съответната държава членка.

6. За целите на таваните, посочени в параграф 2, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. В случаите, в които помощта се отпуска под форма, различна от безвъзмездна помощ, размерът на помощта е брутният еквивалент на безвъзмездна помощ.

Помощ, изплащана на траншове, се сконтира към стойността ѝ към момента на нейното предоставяне. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на отпускане на помощта.

7. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответния таван, определен в параграф 2, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на настоящия регламент.

[...]“Я

5 Съгласно член 6 („Контрол“) от посочения регламент:

„1. Когато държава членка възнамерява да предостави помощ de minimis съгласно настоящия регламент на дадено предприятие, тя уведомява писмено предприятието за предвиждания размер на помощта, изразен като брутен еквивалент на безвъзмездна помощ, и за нейния характер на помощ de minimis [...]. Преди предоставяне на помощта държавата членка получава от съответното предприятие декларация в писмен или електронен формат относно всяка друга

получена помощ de minimis, спрямо която се прилагат настоящият регламент или други регламенти за помощ de minimis, през двете предходни бюджетни години и през текущата бюджетна година.

2. Когато дадена държава членка е създала централен регистър на помощите de minimis, съдържащ пълна информация за всички помощи de minimis, отпуснати от всеки един орган в тази държава членка, параграф 1 спира да се прилага от момента, в който регистърът обхване период от три бюджетни години.

3. Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с настоящия регламент само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент.

4. Държавите членки документират и събират цялата информация относно прилагането на настоящия регламент. Така съставените документи съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по настоящия регламент. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период от 10 бюджетни години, считано от датата на тяхното предоставяне. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява за период от 10 бюджетни години от датата, на която е предоставена последната индивидуална помощ по такава схема.

5. По писмено искане съответната държава членка предоставя на Комисията [...] цялата информация, която Комисията счита за необходима, за да прецени дали са спазени условията по настоящия регламент, и по-специално относно общия размер на помощта de minimis [...], получена от всяко предприятие“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 6 Дружество Zennaro извършва дейност в сектора на дървесината и производните ѝ продукти. На 16 юни 2014 г. то подава заявление за финансиране до INAIL с оглед отпускането на безвъзмездна помощ, предвидена в рамковото публично обявление на INAIL от 2013 г., предмет на което са „стимули за предприятията с оглед предприемането на действия в сферата на здравето и на безопасността на работа“ (наричано по-нататък „публичното обявление“).
- 7 Уредената в това публично обявление процедура относно поканата за представяне на проекти предвижда четири етапа, а именно — първо, електронно подаване на заявленията, второ, изпращане на документацията, с която подаването на заявлението приключва, трето, проверка от страна на INAIL на представените данни и приемане на заявлението и накрая, четвърто, проучване и изготвяне на доклад, който прави възможно практическото изплащане на безвъзмездната помощ. През последния етап предприятието трябва да представи т.нар. „декларация de minimis“, която удостоверява, че то отговаря на условията за отпускане на безвъзмездната помощ в заявения размер. Ако то не отговаря на условията, отпуснатите му помощи трябва да бъдат оттеглени.
- 8 С решение от 30 октомври 2014 г. INAIL уведомява дружество Zennaro за приемането на проекта за сума от 130 000 EUR заедно с възможността то да получи авансово плащане, каквото реално е поискано, в размер на 65 000 EUR, при условие че преди това бъде представена банкова гаранция.

- 9 В хода на процедурата обаче се установява, че на 1 август 2014 г. Regione Veneto (Област Венето, Италия) е допуснала дружество Zennaro, като част от временно обединение с други предприятия, да ползва друга безвъзмездна помощ в размер общо на 64 483,91 EUR, която му е изплатена. Също така това дружество е получило и друго публично финансиране в размер на 18 985,26 EUR. Според запитващата юрисдикция, ако тези две суми се прибавят към сумата от 130 000 EUR, допусната от INAIL, това би довело до сума от 213 469,17 EUR и така би бил надхвърлен таванът de minimis.
- 10 С писмо от 12 юни 2015 г. дружество Zennaro отправя запитване до INAIL дали, за да се избегне подобно надхвърляне, би следвало или размерът на безвъзмездната помощ да се намали на етапа на изготвяне на доклада, или да се представи вариант на проекта с цел да се намали стойността на планирания проект, а оттук и на безвъзмездната помощ.
- 11 Тъй като не получава отговор на това писмо, с имейл от 12 август 2015 г. дружество Zennaro избира второто разрешение, като представя на INAIL вариант на проекта, който свежда общата му стойност до 171 386,40 EUR, а оттук и намалява размера на безвъзмездната помощ до 111 401,16 EUR.
- 12 С решения от 5 октомври и 18 ноември 2015 г. INAIL приема за допустим от техническа гледна точка варианта на проекта, но същевременно посочва, че не може да допусне дружество Zennaro да получи това финансиране, като изключва възможността да му предостави частично финансиране, освен ако това дружество се откаже изцяло от предходното финансиране. Така във второто решение INAIL посочва, че „безвъзмездната помощ може да бъде изплатена само ако предприятието се откаже от предходната безвъзмездна помощ, отпусната от друг субект“.
- 13 Тогава дружество Zennaro подава пред Tribunale amministrativo regionale per il Veneto (Областен административен съд Венето, Италия) жалба за отмяна на решението от 18 ноември 2015 г.
- 14 С писмо от 27 април 2016 г. с обратна разписка дружество Zennaro изпраща на INAIL документацията, която удостоверява, че то се е отказало от отпуснатата му от Област Венето безвъзмездна помощ от 15 000 EUR, преразпределена на останалите участници във временното обединение, и така доказва, че получените държавни помощи не надхвърлят тавана de minimis.
- 15 С решение от 6 юни 2016 г. INAIL потвърждава, че поради размера на заявената безвъзмездна помощ не може да я изплати, защото сборът от трите публични финансиания тогава би надхвърлил тавана de minimis, и че частично изплащане на безвъзмездната помощ би било в разрез с член 3, параграф 7 от Регламент № 1407/2013. INAIL отчита информацията, която удостоверява отказа от предходната регионална безвъзмездна помощ и преразпределянето ѝ на другите членове на временното обединение, но същевременно отрича тяхната относимост, като уточнява, че „не следва, че това предприятие се е отказало и е възстановило получената по-рано безвъзмездна помощ на субекта, който я е изплатил, а преразпределянето ѝ между членовете на временното обединение е ирелевантно“. Ето защо INAIL иска вече изплатеният аванс от 65 000 EUR да бъде възстановен, тъй като иначе ще поиска банковата гаранция да бъде активирана.
- 16 На 26 юни 2016 г., като излага допълнителни основания, дружество Zennaro иска отмяна и на решението на INAIL от 6 юни 2016 г.
- 17 С решение от 7 септември 2016 г. Tribunale amministrativo regionale per il Veneto (Областен административен съд Венето) уважава жалбата на дружество Zennaro в светлината на становището на генерална дирекция „Конкуренция“ на Европейската комисия (ГД „Конкуренция“) в отговор на въпрос, отправен ѝ от дружество Zennaro за тълкуването на член 3, параграф 7 от Регламент № 1407/2013. В отговора си ГД „Конкуренция“ отбелязва, че безвъзмездната помощ може да бъде пропорционално намалена от публичноправния субект, на

който е възложено изплащането ѝ, за да се спази таванът *de minimis*, и че националните власти трябва да определят предпочитания вариант, така че и двете разрешения — за пропорционално намаляване и за цялостен отказ от финансирането — абстрактно погледнато, били съвместими с този регламент.

- 18 Така, според тази юрисдикция „тълкуването от [INAIL] на член 3, параграф 7 от Регламент № 1407/2013 в смисъл, че е недопустимо финансирането да се сведе до дела от безвъзмездната помощ, който надхвърля определения в същия регламент таван от 200 000 EUR, макар теоретично да е в съответствие с правната уредба на Съюза относно помощите *de minimis*, е трябвало, за да може да бъде надлежно приложено в случая, да е изрично предвидено в [публичното обявление]“, по-специално за да се защитят оправданите правни очаквания на участниците. Така тя приема, че напротив, наложените от INAIL ограничения са непредвидими с оглед на посочените в публичното обявление критерии и могат „да бъдат провергани в светлината на тълкуване на правната уредба на Съюза, което е по-малко ограничително от формална гледна точка и е по-съгласувано с целта [на публичното обявление] „да се насърчат предприятията да изпълняват проекти за подобряване на равнището на здраве и безопасност на работното място“.
- 19 INAIL обжалва това решение пред Consiglio di Stato (Държавен съвет, Италия).
- 20 Като изхожда по-специално от съвместен прочит на разпоредбите на член 3, параграфи 2, 4 и 7 от Регламент № 1407/2013, INAIL твърди, че помощите *de minimis* трябва да се считат за отпуснати в момента, в който на предприятието е дадено законовото право да ги получи, независимо дали същите реално са изплатени. Тези разпоредби съдържали императивни изисквания, пряко приложими в националния правен ред. Ето защо спазването на тавана *de minimis* трябвало да се провери към момента на предоставяне на безвъзмездната помощ, т.е. в конкретния случай — на етапа на приемане на заявлението. Следователно евентуалните корективни действия от страна на заявителя трябвало да бъдат предприети на този етап.
- 21 Дружество Zennaro оспорва застъпването от INAIL тълкуване. Първо, според него единствено приложими са разпоредбите на публичното обявление, защото от член 3, параграф 4 от Регламент № 1407/2013 следва, че „приложимият национален правен режим“ трябва да определи момента, в който „законовото право да получи помощта е предоставено на предприятието“. Второ, то твърди, че член 6, параграф 5 от този регламент, предмет на който е задължението на всяка държава членка да съобщи на Комисията цялата информация, която последната счита за необходима, обхваща всички действително получени от предприятието помощи, а не само отпуснатите на основание на първия акт за отпускане. Накрая, трето, то счита, че правната уредба относно помощите *de minimis* е била приета не за да наказва предприятията, а за да намали административната тежест в случай на помощи с ограничен размер, и че предложението от INAIL стеснително тълкуване би довело до неблагоприятно прилагане, което е в разрез с духа на тази правна уредба.
- 22 Запитващата юрисдикция счита, че и двете тълкувания, застъпвани от страните в главното производство, са възможни. Според нея, от една страна, изложеното от INAIL тълкуване е по-благоприятно за гладкото протичане на процедурата, тъй като условията за достъп до безвъзмездната помощ биха се проверявали само към момента на приемане на заявлението. От друга, изложеното от дружество Zennaro тълкуване позволява широко отваряне на условията за достъп до безвъзмездната помощ, включително за конкуренти, които — доколкото все още нямат сигурността, че заявлението им ще бъде прието — не могат да изменят това заявление, за да не надхвърлят тавана. Според нея всъщност управлението на евентуалните изменения в заявлението за финансиране би било по-трудно за осъществяване, ако то се извършва на етапа на тяхното проучване, тъй като би бил засегнат установеният до момента ред на класиране.

- 23 Кolkото до релевантните разпоредби на Регламент № 1407/2013, запитващата юрисдикция отбелязва най-напред, че член 3, параграф 4 от този регламент, съгласно който помощта се смята за „отпусната в момента, когато законовото право да получи помощта е предоставено на предприятието [...], независимо от датата на плащане на помощта“, от една страна, не изглежда несъвместим с процедурна схема, при която след първия етап на приемане се извършва по-задълбочено проучване, след приключването на което правото на безвъзмездната помощ в крайна сметка може да се счита за „предоставено“. От друга страна, според нея същата разпоредба уточнява, че хипотезата на „отпусната“ помощ е „съгласно приложимия национален правен режим“, което навежда на мисълта, че на този режим може да съответстват различни процедурни схеми, които не са предварително определени. По-нататък тя отбелязва, че съгласно член 6, параграф 3 от посочения регламент помощта се изплаща след проверка дали е спазен таванът, което също може да доведе до извода, че правото на получаване на безвъзмездната помощ е окончателно „предоставено“ едва след такава проверка. Накрая, според нея от текста на член 6, параграф 1, последно изречение от същия регламент, и по-специално от израза „друга получена помощ *de minimis* [...]“, следва, че в декларацията трябва да се посочат всички получени помощи. Тя смята, че е важно да се определи дали решението за отказ от предходна безвъзмездна помощ задължително трябва да предшества фактическото ѝ изплащане.
- 24 При тези обстоятелства Consiglio di Stato (Държавен съвет) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Трябва ли правилата относно отпускането на помощ, залегнали в членове 3 и 6 от Регламент № 1407/2013, да се тълкуват в смисъл, че за предприятието заявител, което надхвърля подлежащия на отпускане пределен размер поради кумулирането с предходно подпомагане, е възможно да избере — до фактическото изплащане на поисканото подпомагане — или намаляване на финансирането (чрез изменение или вариант на проекта), или отказ (цялостен или частичен) от предходно подпомагане, евентуално вече изплатено, за да се вмести в подлежащия на изплащане пределен размер?
- 2) Трябва ли същите разпоредби да се тълкуват в смисъл, че различните представени избори (вариант или отказ) са налице, дори да не са изрично предвидени от националната правна уредба и/или от публичното обявление относно отпускането на помощта?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 25 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали членове 3 и 6 от Регламент № 1407/2013 трябва да се тълкуват в смисъл, че предприятието, държавата членка на установяване на което възнамерява да му отпусне помощ *de minimis*, с която поради наличието на предходни помощи общият размер на предоставените на това предприятие помощи би надхвърлил тавана *de minimis*, може да избере — до фактическото изплащане на тази помощ — или да намали заявеното финансиране, или да се откаже, изцяло или отчасти, от вече получени предходни помощи, за да не се надхвърли този таван.
- 26 Следва да се отбележи, от една страна, че членове 3 и 6 от Регламент № 1407/2013 трябва да се поставят в общия контекст на този регламент, който има за цел да допусне дерогация — за държавните помощи с ограничен размер — на правилото, че Комисията трябва да бъде уведомявана за всяка помощ, преди същата да бъде приведена в действие (вж. в този смисъл решение от 28 февруари 2018 г., ZPT, С-518/16, EU:C:2018:126, т. 50 и 51).

- 27 Ето защо както член 3 от този регламент, чиято цел е да се определят помощите *de minimis*, които дерогират установения от Договора принцип на забрана на помощите, така и член 6 от същия регламент, предмет на който е контролът, упражняван от държавите членки при отпускането на такава помощ, трябва да се тълкуват стеснително.
- 28 От друга страна, тълкуването на дадена разпоредба от правото на Съюза изисква да се има предвид не само текстът ѝ, но и нейният контекст и целите на правната уредба, от която тя е част (вж. в този смисъл решение от 9 октомври 2019 г., *BGL BNP Paribas*, C-548/18, EU:C:2019:848, т. 25 и цитираната съдебна практика).
- 29 На първо място, по отношение на формулировката на разглежданите разпоредби от Регламент № 1407/2013 е важно да се подчертае, първо, че от една страна, съгласно член 3, параграф 7 от въпросния регламент, „[к]огато с отпускането на нова помощ *de minimis* може да бъде надвишен [таванът] *de minimis*, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на [Регламент № 1407/2013]“. От текста на същата разпоредба следва, че моментът, към който следва да се прецени дали кумулирането с други помощи *de minimis* надхвърля тавана *de minimis*, е моментът на „отпускане“ на помощта.
- 30 От друга страна, от текста на член 3, параграф 4 от Регламент № 1407/2013 също следва, че помощта *de minimis* се счита за „отпусната в момента, когато законовото право да получи помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия национален правен режим, независимо от датата на плащане на помощта *de minimis* на предприятието“.
- 31 В тази насока съгласно постоянната съдебна практика запитващата юрисдикция следва да определи въз основа на приложимото национално право момента, от който посочената помощ трябва да се счита за отпусната (вж. в този смисъл решения от 21 март 2013 г., *Magdeburger Mühlenwerke*, C-129/12, EU:C:2013:200, т. 40 и 41 и от 6 юли 2017 г., *Nerea*, C-245/16, EU:C:2017:521, т. 32 и 33).
- 32 За тази цел запитващата юрисдикция трябва да вземе предвид всички условия, предвидени от националното право за получаването на разглежданата помощ (вж. в този смисъл решение от 21 март 2013, *Magdeburger Mühlenwerke*, C-129/12, EU:C:2013:200, т. 41).
- 33 Ето защо в настоящия случай запитващата юрисдикция трябва да определи датата, на която е отпусната разглежданата в главното производство помощ, въз основа на разпоредбите на публичното обявление, и евентуално на приложимата към това обявление национална правна уредба (вж. в този смисъл решения от 21 март 2013 г., *Magdeburger Mühlenwerke*, C-129/12, EU:C:2013:200, т. 40 и от 6 юли 2017 г., *Nerea*, C-245/16, EU:C:2017:521, т. 32).
- 34 В тази насока следва да се уточни, че определянето на датата, на която е отпусната дадена помощ, действително може да варира в зависимост от характера на разглежданата помощ, но щом като съответната помощ не е предоставена съгласно многогодишна схема, в съответствие с практиката на Съда тя не може да се счита за отпусната към датата на нейното изплащане (вж. в този смисъл решение от 8 декември 2011 г., *France Télécom/Комисия*, C-81/10 P, EU:C:2011:811, т. 82).
- 35 Второ, колкото до разпоредбите на член 6 от Регламент № 1407/2013 относно контрола, упражняван от държавите членки за спазване на правилата за кумулиране, следва да се отбележи, от една страна, че член 6, параграф 2 от този регламент — съгласно който, когато дадена държава членка е създадала централен регистър на помощите *de minimis*, съдържащ информация за всички помощи *de minimis*, отпуснати от всеки един орган в тази държава членка, член 6, параграф 1 от посочения регламент спира да се прилага — е неприложим към

делото по главното производство. Всъщност централният регистър на помощите *de minimis* е създаден от Италианската република едва на 12 август 2017 г., т.е. след датата на въпросното заявление за предоставяне на помощ.

- 36 От друга страна, що се отнася до член 6, параграфи 1 и 3 от Регламент № 1407/2013, съгласно тези разпоредби „[п]реди предоставяне на помощта държавата членка получава от съответното предприятие декларация [...], относно всяка друга получена помощ *de minimis* [...] през двете предходни бюджетни години и през текущата бюджетна година“ и, на текстовете на всички езици освен италиански, „[д]ържавите членки предоставят нова помощ *de minimis* [...] само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта *de minimis*, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван [*de minimis*]“. Така от тези разпоредби ясно следва, че контролът, упражняван от държавите членки за спазване на правилата за кумулиране, трябва да се осъществява „преди предоставянето на помощта“.
- 37 Това тълкуване не се опровергава от факта, че само в текста на италиански език на член 6, параграф 3 се посочва, че държавата членка „изплаща“ (*eroga*) нова помощ, докато текстовете на всички останали езици използват глагол, който на италиански език съответства на глагола „предоставям“ (*concedere*). Всъщност съгласно постоянната съдебна практика в случай на несъответствие между текстовете на различните езици на разпоредба от правото на Съюза съответната разпоредба трябва по-специално да се тълкува в зависимост от общия разум на правната уредба, от която тя е част (решение от 14 май 2019 г., М и др. (Отнемане на статута на бежанец), С-391/16, С-77/17 и С-78/17, EU:C:2019:403, т. 88 и цитираната съдебна практика). В съображения 21 и 22 от посочения регламент — които по същество препращат към член 6, параграфи 1 и 3 от него — в текста на италиански език обаче се използват съответно изразите *aiuti concessi* („предоставени помощи“) и *prima di concedere* („преди предоставянето“). Ето защо несъгласуваността между текстовете на различните езици на член 6, параграф 3 от Регламент № 1407/2013 е следствие от грешка в превода на тази разпоредба на италиански език.
- 38 На второ място, досежно контекста, в който се намират членове 3 и 6 от Регламент № 1407/2013, следва да се констатира, че последният не съдържа разпоредби, съгласно които предприятията заявители евентуално биха могли да изменят заявлението си за помощ, като намалят размера на помощта или като се откажат от предходни помощи, за да спазят тавана *de minimis*.
- 39 Ето защо, доколкото съгласно член 3, параграф 4 от този регламент отпускането на помощта се урежда от приложимата национална правна уредба, държавите членки имат широко право на преценка при определянето на процедурата за предоставяне на такива помощи.
- 40 В тази насока се налага изводът, че съгласно съображение 21 от цитирания регламент в съответствие с принципа на сътрудничество, прогласен в член 4, параграф 3 ДЕС, държавите членки следва да улесняват спазването на правилата, приложими към държавните помощи, „като създадат необходимите механизми, гарантиращи, че общият размер на помощта *de minimis*, отпусната на едно и също предприятие съгласно правилата за помощ *de minimis*, не надхвърля общия разрешен таван“.
- 41 На трето място, по отношение на целите на Регламент № 1407/2013 следва да се отбележи, че правната уредба *de minimis* цели да опрости административната тежест за предприятията, Комисията и държавите членки (вж. в този смисъл решение от 7 март 2002 г., Италия/Комисия, С-310/99, EU:C:2002:143, т. 94), като изхожда от припомнения в съображение 3 от този регламент принцип, че помощите в размер, който не надхвърля тавана *de minimis*, не оказват въздействие върху търговията между държавите членки и не могат да нарушат конкуренцията.

- 42 Предвид на тези цели възможността, която държавите членки имат — да предоставят на предприятията заявители правото да изменят заявлението си за помощ до момента, в който тази помощ бъде предоставена, като намалят размера на заявеното финансиране или като се откажат от вече получени предходни помощи — не накърнява хода на процедурата по проучване на тяхното заявление, тъй като проверката на условията за получаване на помощта, свързани със спазването на тавана *de minimis*, се извършва единствено при предоставянето на помощта. При това положение, обратно на твърдяното от дружество Zennaro, италианското и гръцкото правителство, невъзможността тези предприятия да изменят заявлението си за помощ, след като е предоставена нова помощ, сама по себе си няма как да представлява „наказване“ на съответните предприятия.
- 43 С оглед на изложеното дотук на първия въпрос следва да се отговори, че членове 3 и 6 от Регламент № 1407/2013 трябва да се тълкуват в смисъл, че предприятието, държавата членка на установяване на което възнамерява да му отпусне помощ *de minimis*, с която поради наличието на предходни помощи общият размер на предоставените на това предприятие помощи би надхвърлил тавана *de minimis*, може да избере — до момента на предоставяне на тази помощ — или да намали заявеното финансиране, или да се откаже, изцяло или отчасти, от вече получени предходни помощи, за да не се надхвърли този таван.

По втория въпрос

- 44 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали членове 3 и 6 от Регламент № 1407/2013 трябва да се тълкуват в смисъл, че предприятието, което е поискало помощ, може да измени заявлението си за помощ, като намали поисканото финансиране или като се откаже, изцяло или отчасти, от вече получени предходни помощи, за да не се надхвърли таванът *de minimis*, при положение че правната уредба на държавата му членка на установяване не предвижда това.
- 45 Този въпрос изисква отговор, който е неразривно свързан с отговора на първия въпрос. От една страна, както бе констатирано в точка 38 по-горе, Регламент № 1407/2013 не съдържа разпоредби, съгласно които предприятията заявители евентуално биха могли да изменят заявлението си за помощ, като намалят размера на помощта или като се откажат от предходни помощи, за да спазят тавана *de minimis*, и следователно не налага никакво задължение на държавите членки в този смисъл. От друга, както следва от точки 42 и 43 от настоящото решение, държавите членки могат да позволят на предприятията заявители да изменят заявлението си за помощ, за да не доведе предоставянето на нова помощ *de minimis* до това, общият размер на предоставените помощи да надхвърли тавана *de minimis*, когато такива изменения са направени, преди да се предостави помощта *de minimis*.
- 46 Ето защо на втория въпрос следва да се отговори, че членове 3 и 6 от Регламент № 1407/2013 трябва да се тълкуват в смисъл, че държавите членки не са длъжни да позволят на предприятията заявители да изменят заявлението си за помощ, преди да бъде предоставена тази помощ, за да не се надхвърли таванът *de minimis*. Запитващата юрисдикция следва да прецени правните последици от липсата на възможност за предприятията да направят такива изменения, като се уточнява, че тези изменения могат да бъдат извършени само на дата, преди да бъде предоставена помощта *de minimis*.

По съдебните разноси

⁴⁷ С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (осми състав) реши:

- 1) Членове 3 и 6 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* трябва да се тълкуват в смисъл, че предприятието, държавата членка на установяване на което възнамерява да му отпусне помощ *de minimis*, с която поради наличието на предходни помощи общият размер на предоставените на това предприятие помощи би надхвърлил тавана от 200 000 EUR за период от три бюджетни години, предвиден в член 3, параграф 2 от Регламент № 1407/2013, може да избере — до момента на предоставяне на тази помощ — или да намали заявеното финансиране, или да се откаже, изцяло или отчасти, от вече получени предходни безвъзмездни помощи, за да не се надхвърли този таван.
- 2) Членове 3 и 6 от Регламент № 1407/2013 трябва да се тълкуват в смисъл, че държавите членки не са длъжни да позволят на предприятията заявители да изменят заявлението си за помощ, преди да бъде предоставена тази помощ, за да не се надхвърли таванът от 200 000 EUR за период от три бюджетни години, предвиден в член 3, параграф 2 от Регламент № 1407/2013. Запитващата юрисдикция следва да прецени правните последици от липсата на възможност за предприятията да направят такива изменения, като се уточнява, че тези изменения могат да бъдат извършени само на дата, преди да бъде предоставена помощта *de minimis*.

Подписи